

ПЪТУВАЩИ ДУМИ

снимка: Деница Добрева

оформление: Иван Петров

LA VILLE ROSE

Деница Добрева

Университет за национално и световно стопанство (България)

Denitsa Dobрева

University of National and World economy (Bulgaria)

denitsa_dobrevabg@yahoo.com

Изминаха два месеца от моето първо посещение във Франция. От пътешествието ми до южния град Тулуза. Едно спонтанно септемврийско пътуване, без план, без очаквания, без крайна цел. Просто една приета покана за „гости“ по време на световна пандемия.

Първи впечатления от Франция

Тръгвам рано сутринта от София. Посрещам изгрева на летището измежду самолетите, накадали по пистата на Терминал 2. Красиво начало на новия ден. Имам прикачване в Париж Charles de Gaulle. Голямо летище, при вида на което изпитвам притеснение, тъй като не съм сменяла полет досега. За сметка на това – чудесна възможност да изпия едно кафе в Париж....на летището пред гейта, но все пак. Около мен чувам много френска реч. Ех, толкова красив и звучен език е! Учила съм го, разбирам малко, харесва ми да го слушам и същевременно сме толкова скарани с него.

Пристигам в Тулуза в ранния следобед. Почти нищо не знам за този град. Когато пътувам, винаги съм се старала да си „напиша домашното“ – малко история, списък със забележителности, условия на градския транспорт, маршрути и какво ли не още. Този път не. Този път реших, че искам изненади. Много изненади. Не сгрехих.

На летището ме чака моята приятелка Теменуга. Тя живее от 20 години в Тулуза и говори перфектен френски, познава отлично града и френската култура. И най-важното – има много идеи за следващите дни.

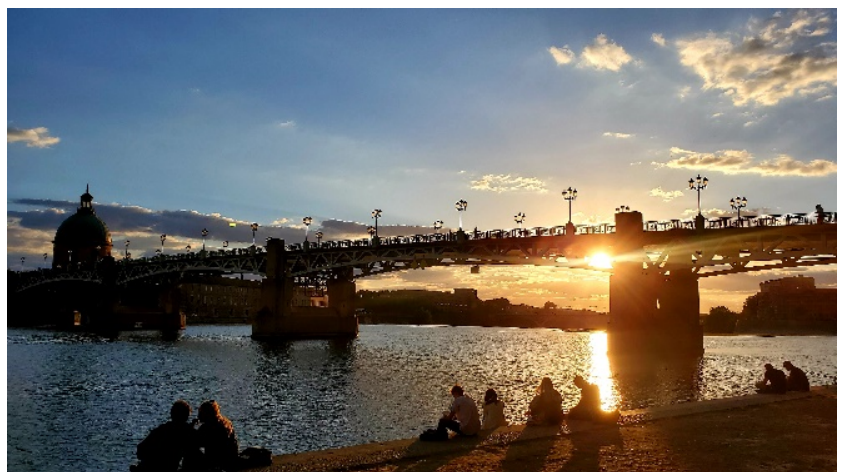
Площад Capitole

Какво по-добро
начало от следобедна
пешеходна разходка в
центъра на града.
Минаваме по малките
улички, покрай
жилищни сгради,
малки магазинчета и
училища. Родители
прибират децата си от
занятия, домакини се
вържат от пазар,

работниците се прибират след работа и просто хората, които са седнали в кафенето на площада на сладка приказка.... Усещам как се потапям в ежедневието на толузчани.

Разхождаме се в центъра и ми прави впечатление цветът на фасадата на сградите, вариращ от светлорозово до наситено оранжево и многобройните червени покриви. Моята приятелка ми разказва: “Градът е построен с местни розови тухли, много специфични за региона. През 18-ти век с указ на държавния глава, жителите е трябвало да избелят фасадите, но с времето червеният цвят е надделял. Оттам идва и названието на града *La Ville Rose*“. Друго е да имаш местен гид. И след малко ми насочва вниманието към Капитола. Един от символите на града. Тук се помещава кметството и се извършват всякакви официални приеми. Величествена сграда в неокласически стил. И площадът, заобиколен с червени сгради, операта и симпатичните кафенета.

Продължаваме разходката към реката. Слънцето пада ниско долу и пред мен се открива живописната Гарона. Завладяващ контраст между лазурносинята вода, почти оранжевото небе и розовия цвят на мостовете и сградите. Гледка, в която няма как да не се влюбиш от пръв поглед и завинаги.

Залез над Garonne

Вечерен изглед към Pont Neuf

Местните жители сякаш обичат да седят по брега на реката и да се любуват на очарователния залез. Намерихме си едно кафене, откъдето и ние да гледаме как светлините на града се отразяват в реката с напредване на вечерта....

Тулуза – розова по изгрев слънце, червена по пладне и лилава през нощта; градът, който се променя с всеки изминал час.

Разходка из Carmes

Еlegantно и тихо кварталче в историческия център на града с тесни извити улички, с малки тротоари и бели капаци по прозорците на розовите и оранжеви фасади. Старинни къщи на някогашни богаташи с любопитни вътрешни дворчета, в които плахо надниквам. Множество малки магазинчета и кафенета. Истинско удоволствие е да се разхождам и заглеждам в архитектурните детайли на сградите.

Съвсем близо до шумните и модерни улици на града, а същевременно толкова различно. Сякаш се намирам в друга епоха. Вниманието ми грабна и църквата Notre Dame de la Dalbade, датираща от XV век, с интересна готическа архитектура. А в

края на разходката стигнахме и до катедралата Saint-Étienne – един от националните паметници на града.

Катедралата Saint-Étienne

Градините и Port Viguerie

Качваме се на автобус до центъра. Готова съм да открия още нови места в този обаятелен град. Днес е време за контрасти. Свикнах с червения градски стил и сега е време за смяна на пейзажа. Разходката в парковете и градините дарява едно своеобразно

спокойствие за сетивата. Полянка и измежду дърветата и храстчетата – езеро с фонтан. Идилия. Самите паркове са свързани с цветни мостове и се оправяме по един от тях към следващата градина. Широки алеи и беседки с насядали за отмора толужчани. Времето е топло и приятно, часът почти шест следобед, но въпреки това няма много хора, които да се разхождат в парка. Озоваваме се до поточе с патици и мостче. Отнякъде се появява и рунтава катеричка. Отправяме се в следване на пухкавата ни приятелка по пътеките в парка. Голяма атракция е. И покрай пъстрия алпинеум отново в градската част.

Време е за едно смути преди вечеря. Тук имат особени часове за хранене. А по това време кафенетата са пълни. Малки кръгли масички, изнесени навън на площада. Заради пандемията властите са разрешили на заведенията да заемат по-голяма площ на открито. Дори има цели улици, затворени за автомобили и превърнати в пешеходни алеи, почти изцяло заети от френските кафенета.

Отправяме се към Port Viguerie, където тази вечер ще се състои *Soirée Food Truck*. Едно традиционно събитие на един от кейовете на Гарона. В средата се издига сцена, на която изпълняват музика на живо. Десетина „Truck“-ове с разнообразни храни и напитки – най-различни по вид бургери, бейгъли, wgar-ове, палачинки, морски дарове и какво ли още не. Толкова голям избор, че не знам откъде да започна. И всичко ухае невероятно вкусно.

Стриди

Никога не съм си мислела, че ще пробвам толкова изискано ястие като стриди за първи път на пластмасова масичка в пластмасова чинийка, седнала до реката. Много ми харесва леко соленият морски вкус и приятна текстура. Поръчали сме си още и калмари и други местни морски дарове. А

слънцето бавно се скрива зад хоризонта под звуците на френски песни.

До един от щандовете за телешки бургери се извива необичайно дълга опашка. Явно има нещо забележително там. Няма как да пропуснем и решаваме да си вземем по един бургер с *fritas* /пържени картопки/. Тук на всичко предлагат гарнитура от картопки, но ги правят и много вкусни. Взимаме бургерите с телешко и френско сирене – отлична комбинация не мога да отрека, и се отправяме към брега на реката. Хората са насядали

по тревичката, хапват, пийват биричка и вино, приказват и се смеят звучно. Сядаме и ние, а погледът ми е изпълнен с красивите нощни отражения на реката. Невъобразимо удоволствие. Не ми се тръгва от тук, а е почти 23:00 часа и фестивалът затваря.

Сред облаците: Cordes sur Ciel

Днешното пътешествие започва с влак. Дестинацията е едно китно историческо селце на около час и малко път. Казва се Cordes sur Ciel или в буквален превод „Въжета над небето“ – разположено е върху хълм и се извисява високо над околните равнини, а пролетните и есенните мъгли, заобикалящи подножието, карат града да се носи над облаците. Само дето си изгървахме планирания влак. И ще пътуваме до Gaillac, а от там с кола. Регионът Gaillac е известен с виното си. Навсякъде край пътя се виждат лозя с почти узрели гроздове.

Пристигаме в Cordes sur Ciel. Изкачваме се нагоре по хълма и пред нас се разкриват панорамни гледки на обширни поля, горички и самотни къщички сред полето. Градът е запазил късния си средновековен характер по поразителен начин. Често криволичещи и неправилни улици и алеи са приютили малки занаятчийски дюкянчета. Каменни постройки, обвити с бръшляни и цветя, небесносини капаци и цветни саксии.

Cordes е построен през XIII век като град-бастид (укрепен град) с богата история и готическа архитектура. Въпреки че първоначално градът е проектиран като „решетка“, калдъръмените пътеки следват извивките на планината. Уникалното и непредсказуемо оформление прави градчето

един забавен лабиринт, от който всички възможни маршрути водят към централния площад в горната част. Голямата част от тези старинни къщи са обитаеми и днес. Но най-многобройни и щастливи изглеждат четириногите обитатели на Cordes – котките, които се радват на огромно внимание от страна на туристите.

*Porte de l'Horloge (Портата с часовника),
Cordes sur Ciel.*

Отправляме се за късен обяд в местния ресторант. Масата е до оградата с панорамна гледка отвисоко. Реших да опитам нещо специфично за югозападна Франция – *Cassoulet*. Касулето е задушена яхния от наденица, конфи (обикновено от патица), свинско и бял боб, приготвено в гювеч и запечено. Не съм фен на белия боб, но тази комбинацията от меса и подправки определено ми допадна.

И неусетно настана време за влака обратно към Тулуза.

На брега на морето: Argelès-sur-Mer

Няма как при това хубаво и все още топло септемврийско време да пропусна разходка до крайбрежието. Дестинацията, която си избрахме, е Argelès-sur-Mer, красиво курортно градче на два часа и половина с кола от Тулуза, почти до границата с Испания. Не съм шофирала кола под наем в чужбина досега, но се оказа доста приятно да карам по френските пътища и магистрали. Пътят не се усеща дори, а времето минава бързо.

Градчето има приятна търговска част в центъра – алеи с магазинчета за всекики по нещо – дрехи, рокли, чанти, магнитчета и сувенири и, разбира се, ресторанти и будки за бързо хранене и сладолед.

Плажа на Argelès-sur-Mer

Следобеда вече бяхме на плажа. До него се стига по широка пешеходна Борова алея. Безкрайно обширна плажна ивица, погалена от лазурно синьото Средиземно море на

фона на върховете на Пиренеите. Слънце, бриз и морско-планински изглед. Една от любимите ми комбинации чак до залез слънце.

На следващата сутрин решихме да посетим и популярния Plage du Rasou. До самата плажна ивица като заровени в пясъка стоят белите къщички на местни жители, отделени една от друга със зеленина и цветни алеи. И морето е спокойно за ентузиастите, които се разхождат със СУП-ове по водата.

Време е за обяд на яхтеното пристанище. Над 700 яхти гордо издигат мачти на фона на планината в очакване на следващото морско пътешествие. А местните заведения

предлагат отлична морска френско-испанска кухня. Днес менюто е паеля с морски дарове.

На юг от Argeles има няколко диви и закътани скалисти плажчета. Толкова закътани, че дори с навигацията три пъти изтървах отбивката от пътя. Паркира се в тревата и се върви по тесни трънливи пътеки до морето. Отправяйки се към плажа, забелязвам няколко буквално пясъчни петънца, сгъшени измежду високите скали с по двама-трима човека. Гледам и се чудя как са слезли въобще до там. Ние си харесавме сравнително достъпен и голям плаж – Plage de l'Ouille. Камениста повърхност в съчетание с бистро тюркоазено море. Очарователно тихо и красиво място. Оказа се, че от тук минава известният маршрут Randonnée en Pyrénées Méditerranée – пешеходна обиколка по Средиземноморските Пиринеи.

Съвсем наблизо се намира и Collioure – крайморско градче като излязло от пощенска картичка. За съжаление няма време за разходка в Старата част или обиколка на историческите църкви, крепости и замъци. Но определено ще се върна отново, за да разгледам историческите забележителности на града. Харесваме

Plage des Pêcheurs, Collioure

си едно от заведенията точно до брега с гледка към морето и хълмчетата, което предлага богата френско-каталунска кухня. Невероятно апетитно блюдо с миди Saint Jacques на фона на свечеряващото се небе, жълтите лампи, които отразяват пастелните цветове на къщичките и песента на една китара. Чувам моята приятелка да ми казва: „Надявам се да си тръгнеш от Франция, заредена с много настроение и приятни емоции“. Загледана в хоризонта ѝ отговарям „А аз вече се надявам да не си тръгна!“.

Airbus, Aeroscopia... и един замък

Една от приятните изненади за Тулуза е, че там се помещава седалището на френския авиационен гигант Airbus. В завода се организират уникални в света посетителски турове, където може да се надникне зад кулисите на монтажните линии и да се наблюдава как се конструират самолети A380 и A350. Разбира се, има и гид, който ни разказва историята на A380 и показва кадри от изпитания му полет. В близост до завода

на Airbus е Музеят Aeroscopia с изключителна колекция от макети и легендарни самолети от различни епохи, тясно свързани с историята на Тулуза.

Concorde и A400M, Музеят Aeroscopia

Влизаме в изложбената зала, която е огромна – над 7000 м² с експонати. Още с първите стъпки в залата забелязвам отворения товарен отсек на Super Guppy - самолет, използван за превоз на големи части от самолети

на Airbus в цяла Европа. А след това се отправям към Concorde – свръхзвуков пътнически самолет, извършвал трансатлантически полети между 1976 и 2003. Разхождам се от пилотската кабина до местата на пътниците, а след малко ще слушаме и беседа за полетите на самолета, „изпреварил залеза“. Следва разходка на борда на Airbus A300B, а навън са изложени A380 и военният хеликоптер A400M. Мисля, че мога да обикалям с часове този възхитителен самолетен рай.

А от света на техниката и технологията се пренасяме в... приказния. Днес е последната ми вечер в Тулуза и сме резервирали вечеря на доста интересно място, носещо звучното име Flon-Flon. Чаровно заведение в градината на

Flon-Flon, Balma

Château de Thégra, малък замък от XVI век. Фенери, градински гноми и колички, беседки... разнообразно меню с френски специалисти, залепено върху градинарска лейка и залез над града. Това място определено придава нов смисъл на изрази *Градинско парти*.

Не мога да си тръгна от този град без да му се полюбувам на величието отвисоко. Южно от града има парк с панорамна гледка към цяла Тулуза. Обожавам нощните пейзажи. Море от хиляди малки светлинки, блещукащи в далечината. Магически пленително....

Французите

Тук е моментът да споделя и впечатленията ми за хората, които срещнах във Франция. Слушала съм доста за французите като цяло – че са по-студени, високомерни и големи националисти. Да, наистина почти не говорят чужди езици – тук визирам основно английски, което доста затруднява комуникацията с тях. Отношението обаче беше по-скоро топло и приветливо въпреки езиковата бариера, макар и повечето хора, с които общувах да не бяха кореняк французи. Част от тях дори с интерес питаха откъде съм и по какъв повод съм там.

Изключително силно впечатление ми направиха в едно заведение, където отидох сама. Сервитьорката разбираше съвсем малко английски и на моето обяснение, че са ми препоръчали техния ресторант и много искам да седна на маса с гледка, тя почти веднага намери колега, с когото да разговарям. Настаниха ме на една от най-хубавите им маси с изглед към пистата за частни едномоторни самолети, където по това време не сервират по принцип. В старанието си да ми каже какво предлагат в дневното си меню, французойката си извади телефона и ми показа на картинка от интернет.

Френската кухня и заведения

Няма как да не обърна специално внимание на тази част от моето пътуване. За десет дни опитах толкова много нови неща, колкото и за година не успявам. Автентично *Magret de canard* (патешко магре) и *Foie gras* (гъши дроб) бяха основна част от престоя ми във Франция. От морските храни останах очарована от стридите и мидите *Saint Jacques*, както и от нещо типично за Франция и Испания - *couteaux de mer*. Това представлява черупкови мекотели с издължена форма, наподобяващи ножчета, откъдето идва и името им.

Сред сладките изкушения най-голямо любопитство събудиха разнообразните на цвят и вкус френски макарони и типичния десерт *Café gourmand*. Последното представлява чаша кафе, поднесена с няколко мини десерта – сладолед, лимонов кейк, шоколадов мус, бисквитка, чийзкейк и какви ли не комбинации. Създава се усещане за мистерия и изненада, тъй като в менюто никога не е посочено какво съдържа този специалитет в конкретното заведение.

И разбира се, къде без прочутите френски сирена. Влизайки в специализиран магазин в центъра на Тулуза, бях впечатлена от разнообразието от форми, видове, цветове и текстури. Смесицата от аромати се усеща дори и през маската. За щастие продавачите в магазина бяха много отзивчиви и бързо ни ориентираха за подходящи

селекция от различните видове сирена... Определено ми хареса колко многопластов може да бъде вкуса на едно сирене тип Рокфор или аромата и мекотата на френско *Chèvre* (козе сирене). Следващият път ще опитам и още.

Селекция френско козе сирене

Друга съществена част от моят кратък френски живот бяха вечерните заведения. Отлично подбран и разнообразен интериор в съчетание с приятна музика, чудесно приготвени коктейли и усмихнати хора. Успешна рецепта за магично прекарани вечери.

Наскоро ми попадна едно изказване на френския вътрешен министър Gérald Darmanin: „Ние сме французи, обичаме да пием, да ядем, да живеем, да се усмихваме и да се целуваме“. Това определено според мен най-точно описва френския живот.

Изминаха два месеца от пътуването ми до Тулуза. Два месеца, в които си мечтая за следващото пътешествие до *La ville Rose* и Франция.